

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Traducerea și permisiunea de republicare au fost oferite sub autoritatea Direcției Generale Agent Guvernamental, Ministerul Justiției al Republicii Moldova (justice.gov.md). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

The present text and the authorisation to republish were granted under the authority of the Governmental Agent's General Department from the Ministry of Justice of the Republic of Moldova (justice.gov.md). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Direction générale de l'Agent gouvernemental du Ministère de la Justice de la République de Moldova (justice.gov.md). L'autorisation de republier cette traduction a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

SECȚIA A PATRA

CAUZA IORGA c. MOLDOVEI

(Cererea no. 12219/05)

HOTĂRÎRE

STRASBOURG

23 martie 2010

DEFINITIVĂ
la 23 iunie 2010
potrivit articolului 44 § 2 (b) din Convenție.

Poate fi obiectul revizuirii editoriale, inclusiv în ce privește traducerea.

În cauza Iorga c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a Patra), statuînd în cameră compusă din:

Nicolas Bratza, *Președinte*,

Lech Garlicki,

Giovanni Bonello,

Ljiljana Mijović,

David Thór Björgvinsson,

Ledi Bianku,

Mihai Poalelungi, *judecători*,

și Fatoș Aracı, *Grefier adjunct al Secției*,

Deliberînd în secret la 2 martie 2010,

Pronunță prezenta hotărîre, adoptată în aceeași zi:

PROCEDURA

1. Cauza a fost inițiată printr-o cerere (nr. 12219/05) contra Republicii Moldova, depusă la 23 martie 2005, adresată Curții în conformitate cu Articolul 34 din Convenția privind Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale („Convenție”) din partea cetățeanului Republicii Moldova, dna Svetlana Iorga („reclamanta”)

2. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de Agentul său, dl V. Grosu.

3. Reclamanta a pretins, în special, că autoritățile nu au desfășurat o anchetă efectivă vizavi de moartea fiului său.

4. Cererea a fost repartizată Secțiunii a patra Curții. La 09 decembrie 2008, Președintele Secțiunii a Patra a decis să comunice cererea Guvernului. De asemenea, s-a decis examinarea în fond a cererii odată cu admisibilitatea acesteia (articolul 29 § 3 din Convenție).

ÎN FAPT**I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI**

5. Reclamanta s-a născut în 1958 și locuiește în Pașcani.

6. Victor Iorga (V.I.), fiul reclamantei, fiind înrolat în luna a șaptea al serviciului militar obligatoriu, în calitate de soldat, la 9 iunie 2001 cînd a dispărut din unitatea sa militară. La 14 iunie 2001 dînsul a fost găsit mort spînzurat de un copac lîngă unitatea militară.

7. O anchetă penală (nr. 2001019048) a fost inițiată în aceeași zi. Potrivit documentelor prezentate de Guvern, în cadrul anchetei mai mulți martori au fost audiați și au fost efectuate mai multe rapoarte de expertiză,

inclusiv autopsia, un raport post-mortem psihiatric cât și un raport referitor la probele ridicate la fata locului. La 28 decembrie 2001 un procuror militar a decis să înceteze ancheta, constatînd că V.I. s-a sinucis. Reclamanta a considerat că fiul ei a fost ucis și precum că autoritățile au încercat să mușamalizeze acest caz.

8. Urmare a cererii reclamantei, la 6 februarie 2002, pentru prima acesteia i s-a acordat acces la materialele dosarului penal. La 15 august 2002, dînsa a contestat ordonanța din 28 decembrie 2001 în instanță.

9. La 7 noiembrie 2002, Judecătoria sectorului Buiucani a respins ca tardivă plîngerea reclamantei din 28 decembrie 2001. Reclamanta a atacat încheierea cu recurs, susținînd că dînsa nu a primit nicio citație pentru a se prezenta la ședința din 7 noiembrie 2002.

10. La 11 februarie 2003, Tribunalul Chișinău a dispus re-examinarea plîngerii de către Judecătoria sectorului Buiucani. În plîngerea sa, reclamanta a indicat că odată cu trecerea timpului exhumarea cadavrului fiului său devine tot mai irelevantă pentru efectuarea unei alte autopsii întru verificarea cauzei morții. Reclamanta, de asemenea a susținut că rămîne să fie nesigură dacă dînsa a văzut cadavrul fiului său, cînd a fost chemată la prezentarea spre recunoaștere a acestuia din 14 iunie 2001. Dînsa a menționat lipsa unor anumite semne particulare de identificare a fiului său și precum că dînsa a fost practic impusă să recunoască corpul fiului ei. Reclamanta, la fel a specificat, că fiul ei s-a plîns de violență din partea altor soldați. Aparent, plîngerea reclamantei a fost transmisă Judecătoriei sectorului Buiucani. Potrivit reclamantei, spre recunoaștere i-a fost prezentat un cadavru într-o stare avansată de putrefacție, pe care dînsa nu l-a identificat într-un mod sigur ca fiind cel al fiului ei. În plus, fotografiile cadavrului conduc la concluzia precum că victima a fost lovită în cap și au relevat existența a două urme de strangulare, care indică precum că el a fost spînzurat de copac după ce a fost asfixiat. Dînsa și-a exprimat îndoielile față de autorități și a solicitat o exhumare, pentru a verifica aceste informații, dar i s-a refuzat.

11. La 24 aprilie 2003, Judecătoria sectorului Buiucani a constatat că, deși au fost efectuate mai multe măsuri de investigație, inclusiv rapoarte de expertiză, totuși au existat deficiențe în cadrul anchetei. În special, interesele reclamantei nu au fost reprezentate, reclamanta a fost tratată doar ca un martor și nu în calitate de reprezentant al victimei, astfel după cum este prevăzut de lege. Această omisiune a împiedicat reclamanta în exercitarea drepturilor sale procedurale, prevăzute de articolul 47 din Codul de procedură penală („CPP”, a se vedea mai jos § 18), luînd în considerare faptul că ea a avut o serie de obiecții cu privire la modul în care a fost desfășurată ancheta. Nu i-au fost explicate drepturile ei de către anchetatori investigatori, astfel fiind încălcat articolul 51 CPC (a se vedea punctul 18 de mai jos). Curtea a constatat că, spre deosebire de cerințele legale, ancheta nu a analizat în totalitate și în mod obiectiv circumstanțele cauzei. Instanța a constatat, de asemenea, o neconcordanță între concluziile expertului din raportul de examinare psihiatrică post-mortem, care a constatat că V.I. avea

tendințe spre suicid, iar concluzia comisiei medicale, care l-a considerat apt pentru a satisface serviciul militar a fost luată doar cu câteva luni mai devreme și care nu a găsit nici o dereglare în starea psihologică a acestuia. Instanța a anulat ordonanța din 28 decembrie 2001 și a dispus procurorului militar efectuarea unei investigații suplimentare.

12. La 21 mai 2003 recursul, înaintat de procuror împotriva încheierii din 24 aprilie 2003, a fost respins de Tribunalul Chișinău. Instanța a statuat, *inter alia*, precum că deși în cazul în care cauza se referă la o posibilă sinucidere și nu un omor, oricum era o investigație adecvată este necesară, deoarece ar putea dezvălui o eventuală prezență a semnelor unei determinări la sinucidere. A fost, prin urmare, în interesul victimei de a fi reprezentată în cursul investigației.

13. Potrivit Guvernului, la 15 și 16 iulie 2003, procurorul militar a emis două ordonanțe cu privire la încetarea diferitor capete de investigație. Guvernul nu a specificat obiectul ordonanței din 15 iulie 2003. Nu este clar dacă reclamanta a avut acces la această ordonanță. Ordonanța din 16 iulie 2003 adoptată pe cauza nr. 2001019048 arată că autopsia fiului reclamantei a fost petrecută la 19 decembrie 2001 și raportul de expertiză asupra probelor ridicate de la fața locului, a fost efectuat la 21 decembrie 2001. Reclamanta a făcut o plîngere în instanță, fără a preciza însă, exact față de care ordonanță are pretenții.

14. La 12 mai 2004 Judecătoria sectorului Buiucani a anulat ordonanța din 15 iulie 2003 adoptată pe cauza penală nr. 2001019048. Instanța a s-a referit, *inter alia*, la publicații din presă, potrivit cărora s-a pretins precum că generalul I.C. avea unele informații cu privire la asasinarea lui V.I. Potrivit instanței, organul de investigație nu a verificat dacă I.C. a avut, de fapt, informații relevante pentru caz și din ce sursă au provenit aceste informații. De asemenea, instanța a notat că reclamanta a contestat veridicitatea autopsiei și că procurorii au fost implicați mai mult în determinarea materialelor care învinovătesc fiul ei decedat, în loc să caute autorii crimei. Conform rezoluției încheierii, aceasta a fost posibilă unei căi de atac la Curtea de Apel Chișinău. Aparent nici un recurs nu a fost formulat.

15. La 30 iunie 2004 procurorul militar a încetat investigația. Examinarea plîngerii reclamantei împotriva ordonanței procurorului a fost programată de Judecătoria sectorului Buiucani la 9 noiembrie 2004. Potrivit reclamantei, citația pentru această audiere i-a fost expediată la 1 noiembrie 2004, dar a ajuns doar pe 10 noiembrie 2004, dînsa astfel a ratat posibilitatea să se prezinte la ședință. În citație se menționează că "prezența părților este obligatorie". La 9 noiembrie 2004, instanța a constatat că reclamanta a fost citată în mod corespunzător, dar nu s-a prezentat. Aceasta a considerat că investigația a fost exhaustivă și încetarea acesteia s-a bazat pe cumul de probe din dosar. Conform dispozitivului acesteia, încheierea a fost definitivă.

16. O nouă plîngere adresată Procuraturii Generale a fost respinsă la 23 decembrie 2004, prin referirea la încheierea din 09 noiembrie 2004.

17. Reclamanta a prezentat publicații din presă acuzând un ofițer din unitatea militară al V.I., de posibilă implicare în asasinarea fiului. Articolul din presă relatează, că o înregistrare video a fost efectuată la depistarea cadavrului V.I., iar rudele acestuia au fost împiedicate să vizioneze înregistrările întru verificarea dacă cadavrul a fost al lui V.I. Ziarul a menționat, de asemenea, un fapt, aparent invocat la începutul investigației, și anume precum că o scrisoare a fost găsită în hainele lui V.I. în care era scris că prietena lui a decis să se mărite cu altcineva. Cu toate acestea, fiind contactată fosta prietena a decedatului, dânsa a negat că a scris vreodată o asemenea scrisoare. Printr-un fragment al unui interviu telefonic acordat unui alt ziar, a fost citat un procuror care a susținut că: "Eu nu exclud că sucidul a avut loc urmare a unor relații neregulate. Sunt destule întâmplări de acest gen avute loc în acest batalion."

II. DREPTUL NAȚIONAL RELEVANT

18. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, în vigoare la momentul respectiv, stipulează:

“Articolul 47. Partea vătămată.

Partea vătămată este persoana, căreia i s-a pricinuit prin infracțiune o daună morală, fizică sau materială.

Cetățeanul, declarat ca parte vătămată de pe urma infracțiunii, are dreptul de a face declarații în cauză. Partea vătămată și reprezentantul ei au dreptul: ... de a prezenta probe; de a face demersuri; de a lua cunoștință de toate materialele dosarului din momentul încheierii anchetei preliminare, ... de a depune plângeri împotriva acțiunilor persoanei, care efectuează cercetarea penală, împotriva anchetatorului penal, a procurorului și a instanței de judecată, precum și de a ataca hotărârile instanțelor de judecată; ...

...

În procesele privitoare la infracțiuni, care au avut ca urmare moartea părții vătămate, drepturile, prevăzute de prezentul articol, trec asupra rudelor apropiate sau reprezentanților ei legali.

Recunoașterea ca parte vătămată se face printr-o ordonanță dată de persoana care efectuează cercetarea penală, de anchetatorul penal, de judecător sau printr-o încheiere de judecată.

...

Articolul 51. Obligația de a explica persoanelor, ca participă la proces, drepturile lor și de a le asigura exercițiul acestor drepturi

Instanța de judecată, anchetatorul penal și persoana, care efectuează cercetarea penală, au obligația să explice persoanelor care participă la proces drepturile lor și să le asigure posibilitatea de a exercita aceste drepturi.”

ÎN DREPT

19. Reclamanta s-a plîns, în temeiul Articolului 6 din Convenție, cu privire la încălcarea dreptului ei de a contesta încetarea investigației, avînd în vedere că contestația sa a fost examinată la 9 noiembrie 2004 în absența ei; cu privire la lipsa dreptului de recurs împotriva încheierii adoptată la data respectivă; precum și asupra încetării repetate a procedurilor în cauza penală asupra decesului fiului ei.

20. Curtea a considerat adecvat că aceste capete de plîngere să fie examinate sub aspectul Articolului 2 din Convenție. Respectiv, părțile au fost invitate să prezinte observațiile sale în lumina acestei prevederi, partea relevantă a căreia stipulează:

“1. Dreptul la viață al oricărei persoane este protejat prin lege. Moartea nu poate fi cauzată cuiva în mod intenționat, decît în executarea unei sentințe capitale pronunțate de un tribunal în cazul în care infracțiunea este sancționată cu această pedeapsă prin lege....”

I. ADMISIBILITATEA

21. Guvernul a considerat că cererea era vădit nefondată, deoarece nicio infracțiune nu a fost comisă împotriva fiului reclamantei și, în consecință, reclamanta nu a avut nici un drept juridic de acces la materialele cauzei sau să fie recunoscută în calitate de reprezentant al victimei, cu toate drepturile care decurg din această calitate în cadrul urmăririi penale.

22. Curtea consideră că excepția ridicată de Guvern este strîns legată de esența plîngerii reclamantei. Prin urmare, Curtea va examina această obiecție, odată cu argumentele expuse în plîngere în temeiul Articolului 2.

23. Curtea consideră că cererea reclamantei formulată sub aspectul Articolului 2 din Convenție ridică întrebări de fapt și de drept care sînt suficient de serioase încît aprecierea lor depinde de examinarea fondului, și alte temeuri pentru declararea acesteia drept inadmisibilă nu s-au stabilit. Prin urmare, Curtea declară aceste capete de cerere admisibile. În conformitate cu decizia sa de examinare a fondului cauzei împreună cu admisibilitatea acesteia (Articolul 29 § 3 din Convenție - a se vedea mai sus § 4), Curtea va proceda direct la examinarea fondului acestor plîngeri.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 2 DIN CONVENȚIE

24. Reclamanta sa plîns, în principiu, de lipsa unei investigații eficiente a cauzei decesului fiului ei. Ea a menționat că dumneai spre recunoaștere i s-a prezentat un cadavru într-o stare avansată de putrefacție, pe care dînsa nu l-a identificat într-un mod sigur ca fiind cel al fiului ei. În plus, fotografiile cadavrului conduc la concluzia precum că victima a fost lovită în cap și au relevat existența a două urme de strangulare, care indică precum că el a fost spînzurat de copac după ce a fost asfixiat. Dînsa și-a exprimat

îndoieli față de autorități și a solicitat o exhumare, pentru a verifica aceste informații, dar i s-a refuzat.

25. Guvernul a contr-argumentat că în prezenta cauză a fost efectuată o investigație exhaustivă și eficientă în prezenta cauză, în corespundere cu cerințele procedurale prevăzute de Articolul 2 din Convenție. Au fost audiați mai mult de 200 de martori, au fost efectuate o serie de rapoarte de expertiză (inclusiv autopsia, un examen psihiatric post-mortem și raport expertiza probelor ridicate la fata locului). Trei versiuni au fost verificate: de sinucidere; de determinare la o sinucidere și de comitere a unui omor, dar numai prima versiune a fost concordantă cu diferite probe acumulate. În ceea ce privește obligația de a informa reclamanta, aceasta nu era o rigoare de lege, și din momentul în care s-a constatat absența unei infracțiuni reclamanta nu a fost recunoscută în calitate de reprezentant al victimei. În ciuda absenței unei obligațiuni legale în favoarea reclamantei, procurorii totuși au ținut-o informată (a se vedea § 8 mai sus), astfel conformându-se direct cu prevederile Articolului 2 din Convenție.

26. Curtea reiterează că obligația de a proteja dreptul la viață în conformitate cu Articolul 2 din Convenție, interpretată în conexiune cu obligația generală a Statului în temeiul Articolului 1 din Convenția de a „recuno(ște) oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în ... Convenți(e)”, presupune prin deducție că trebuie să existe o investigație oficială eficientă a cazurilor decesului persoanelor în împrejurări suspecte. Această obligație nu se limitează doar la cazurile în care s-a stabilit că o persoană a fost ucisă de un reprezentant al statului. Simplul fapt că autoritățile au fost informate despre deces va conduce *ipso facto* la o obligație potrivit Articolului 2 din Convenție de a efectua o investigație efectivă a circumstanțelor în care a aceasta avut loc (a se vedea *Sabuktekin v. Turkey*, no. 27243/95, § 98, ECHR 2002-II (extrase); *Kavak v. Turkey*, no. 53489/99, § 45, 6 iulie 2006; și *Al Fayed v. France* (dec.), no. 38501/02, 27 septembrie 2007).

27. Întru a considera o investigație drept una eficientă, aceasta ar fi trebuit să fie de natură să conducă la identificarea și, cu puțință, la pedepsirea persoanelor responsabile (a se vedea *Oğur v. Turkey* [GC], no. 21594/93, § 88, ECHR 1999-III). Această obligație constituie nu una de rezultat ci una de mijloace. Autoritățile urmează să întreprindă toate măsurile rezonabile de care dispun întru obținerea dovezilor vizavi de incidentul avut loc (a se vedea, de exemplu, *Salman v. Turkey* [GC], no. 21986/93, § 106, ECHR 2000-VII; *Tanrıkulu v. Turkey* [GC], no. 23763/94, § 109, ECHR 1999-IV; *Gül v. Turkey*, no. 22676/93, § 89, 14 Decembrie 2000; and *Güngör v. Turkey*, no. 28290/95, § 69, 22 Martie 2005). Orice deficiență în cadrul investigației care subminează capacitatea autorităților de a stabili cauza decesului victimei sau identificarea autorului ori autorilor faptei, ar putea conduce la concluzia că investigația este inefectivă (a se vedea *Hugh Jordan v. the United Kingdom*, no. 24746/94, § 127, ECHR 2001-III (extrase)), prin urmare o cerință a promptitudinii și desfășurării rezonabile este prezumată în acest context (a se vedea, de

exemplu, *Mahmut Kaya v. Turkey*, no. 22535/93, §§ 106-107, ECHR 2000-III, și *Güngör*, citată mai sus, § 70).

28. Mai mult decât atât, trebuie să existe un suficient element de supraveghere publică a investigației sau a rezultatelor acesteia într-o asigurare a responsabilității nu numai în practică, dar și în teorie. Gradul de supraveghere publică impus poate varia în dependență de fiecare caz aparte. În toate cazurile, totuși, o rudă a victimei urmează să fie implicată în proceduri într-o măsură necesară pentru a proteja interesele sale legitime (a se vedea *Oğur*, citată mai sus, § 92, atunci când familia victimei nu a avut acces la materialele investigației și a examinării judiciare, precum și *Gül*, citat mai sus, § 93).

29. În speță, Curtea constată, fără îndoială, că procurorii au îndeplinit un volum substanțial de muncă întru acumularea probelor (a se vedea mai sus § 25).

30. În același timp, din materialele prezentate Curții este clar că reclamanta și-a exprimat îndoile cu privire la cauza morții fiului ei și anume vizavi de urma de la o lovitură în cap depistată asupra cadavrului, care i-a fost prezentat spre identificare. Dînsa, de asemenea, avea dubii că cadavrul a fost cel al fiului ei. Reclamanta a cerut în mod expres exhumarea cadavrului, pentru a petrece o altă autopsie întru eliminarea îndoielilor sale, dar i-a s-a refuzat. Curtea consideră că decizia cu privire la necesitatea de efectuare a unor măsuri de investigație specifice aparține în primul rînd autorităților naționale de investigație. Mai mult, acestea din urmă au o anumită marjă de apreciere întru a decide să efectueze sau nu asemenea măsuri (a se vedea *Al Fayed*, citată mai sus, § 82), în special atunci când acestea, evident nu sunt strict necesare pentru tipul infracțiunii în cauză sau atunci când o repetare a măsurilor de investigație deja efectuate se solicită, așa cum a fost în cazul autopsiei în speță.

31. Cu toate acestea, astfel de discreție nu poate fi nelimitată și este eminentă posibilitatea victimei, sau reprezentantului acesteia, să solicite efectuarea unor astfel de măsuri, să fie informată cu privire la soluția asupra cererii sale și să fie în măsură să le conteste în instanță în caz de dezacord cu persoanele care efectuează investigația. Posibilitatea de a-și exercita pe deplin aceste drepturi procedurale garantează că punctul de vedere a victimei este luat în considerare de autoritățile judiciare în deciziile sale cu privire la diferitele aspecte ale investigației, chiar dacă în cele din urmă soluțiile adoptate nu sunt concordante cu așteptările victimei sau reprezentantului acesteia (a se compara *Al Fayed*, citată mai sus, § 82).

32. În speță, Guvernul a susținut că, deoarece nu a avut loc nici o infracțiune, nu exista nicio obligație de a informa solicitantul cu privire la cursul investigației. În această privință, Curtea observă că interpretarea dispozițiilor de drept intern aparține în primul rînd instanțelor naționale. Așa cum au constatat instanțele naționale în speță, reclamanta a avut dreptul de a fi recunoscută oficial ca reprezentant al victimei, și prin urmare a beneficiat de exercitarea unui număr de drepturi procedurale (a se vedea mai sus §§ 11 și 18). Aceste considerațiuni erau aplicabile chiar și în cazul unei

investigații a suicidului și nu a unui omor, din momentul în care urma să fie verificată versiunea dacă o infracțiune de determinare la sinucidere a fost comisă (a se vedea mai sus § 12). Instanțele naționale în mod expres a recunoscut că reclamanta a fost lipsită de posibilitatea de ași exercita drepturilor sale procedurale și precum că dînsei nu i-au fost aduse la cunoștință aceste drepturi (a se vedea mai sus § 11). Curtea nu vede nici un motiv să se îndoiască de interpretările legii aplicate de instanțele naționale, care, de altfel, vin în concordanță cu obligațiile Statului potrivit prevederilor Articolului 2 din Convenție. Prin urmare, nu poate fi acceptat argumentul Guvernului că reclamanta nu avea dreptul să fie informată sau să fie implicată în proceduri.

33. Guvernul s-a referit la faptul că reclamanta a fost informată cu privire la mersul investigației asupra decesului fiului acesteia (a se vedea mai sus § 25). Curtea constată că reclamanta a fost informată doar la 6 februarie 2002 - mai mult de o lună după data cînd investigația s-a încheiat (a se vedea mai sus § 7) și, aproximativ, după opt luni de la începerea investigației (a se vedea mai sus § 8). Această lipsă de informare a inclus una din cele mai importante și inițiale faze ale investigației, în cadrul căreia reclamanta ar fi putut înainta obiecții în ceea ce privește soluțiile luate atunci. În această privință este necesar de a specifica că reclamanta a subliniat în mod expres necesitatea unei decizii prompte cu privire la exhumare, pentru a înlătura îndoielile sale, demersul care nu l-a reușit să-l înainteze eficient față de organele de investigație din cauza lipsei oricărei informații cu privire la cauza. Nici o explicație pentru această întârziere nu a fost oferită, cu excepția absenței unei obligații legale de a informa reclamanta, despre care s-a notat mai sus. De asemenea, Curtea consideră că autoritățile au obligația de a ține reclamanta informată despre mersul investigației, indiferent dacă dînsa în mod expres a solicitat sau nu să fie informată.

34. Curtea observă că unele din măsuri de investigație, considerate cruciale în cazul de față (autopsia și expertiza cu privire la probele prelevate de la fața locului) au fost efectuate în decembrie 2001, circa o jumătate de an după ce corpul fiului reclamantei a fost descoperit (a se vedea mai sus § 13). Și în acest caz, nici o explicație pentru această întârziere nu a fost oferită.

35. De asemenea, este notabil că reclamanta a lipsit la, aparent, prima și singura ședință avută loc la judecătoria sectorului Buiucani, atunci cînd s-a examinat contestația sa asupra ordonanței din 30 iunie 2004 (a se vedea § 15). Chiar și prezumînd faptul că reclamanta ar fi recepționat citația la timp, în pofida contra-declarației sale neprobate, Curtea consideră că instanța de judecată trebuia cel puțin să verifice dacă reclamanta și-a pierdut interesul în examinarea cazului sau și renunțat la dreptul său de a fi audiată în ședință. În această privință, Curtea notează că citațiile au prevăzut obligativitatea prezenței părților, faptul care cu greu se conciliază cu neverificarea motivului absenței uneia din părți. Prezența reclamantei a fost chiar importantă, avînd în vedere faptul că indiferent de soluția judecătoriei

sectorului Buiucani, aceasta a fost definitivă și era exceptată de orice formă de recurs. Prin urmare, reclamanta nu a avut posibilitatea să-și prezinte poziția sa în fața instanței ei în ceea ce privește investigația vizavi de decesul fiului ei.

36. Curtea consideră că omisiunea de a informa reclamanta despre drepturile sale procedurale și despre mersul investigației, precum și omisiunea de a asigura exercițiul acestor drepturi (a se vedea mai sus §§ 11 și 32); tergiversarea și întârzierea inexplicabilă la efectuarea unor măsuri de investigație importante (a se vedea mai sus §§ 14 și 34) și decizia finală de încetare a investigației, luată în absența reclamantei (a se vedea mai sus § 35), sunt incompatibile cu obligațiile procedurale ale statului respondent impuse prin prisma Articolului 2 din Convenție (a se vedea, de exemplu, *Oğur*, citată mai sus, § 92; *Salgın v. Turcia*, no. 46748/99, § 87, 20 februarie 2007; și *Hasan Çalışkan and Others v. Turkey*, no. 13094/02, § 51, 27 mai 2008).

Prin urmare, obiecția Guvernului cu privire la caracterul vădit nefundat al cererii se respinge.

37. Respectiv, în prezenta cauză a avut loc violarea obligațiilor procedurale prevăzute de Articolul 2 din Convenție.

III. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

38. Articolul 41 din Convenție prevede:

“Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

39. În observațiile sale, reclamanta a declarat că "Eu nu am calculat cheltuielile (cu referire la) Procuratura Militară, dar pentru minciunile pe care le-am îndurat atîta timp voi cere despăgubiri pentru prejudiciul moral". Cu toate acestea, reclamanta nu a specificat suma pretinsă.

40. Guvernul a considerat că reclamanta nu a înaintat nici o pretenție cu privire la satisfacție echitabilă.

41. Curtea interpretează declarația reclamantei ca fiind o cerere implicită adresată Curții să determine valoarea sumei cu privire la satisfacție echitabilă. Judecînd în mod echitabil, Curtea acordă reclamantei suma de 12 000 EURO pentru prejudiciul moral cauzat.

42. Reclamanta nu a înaintat nici o pretenție cu privire la costuri și cheltuieli.

DIN ACESTE CONSIDERENTE, CURTEA ÎN UNANIMITATE

1. *Declară cererea admisibilă;*

2. *Hotărâște* că a avut loc violarea Articolului 2 din Convenție aplicat sub aspectul său procedural;
3. *Hotărâște*
 - (a) că Statul reclamat va achita reclamantului, în decurs de trei luni de la data la care prezenta hotărîre va deveni definitivă, potrivit Articolului 44 § 2 din Convenție, suma de 12 000 Euro (doisprezece mii euro) cu titlu de prejudiciu moral, suma care urmează să fie convertite în valuta națională a statului reclamat la rata de schimb aplicabilă la data executării, plus orice taxă care poate fi încasată;
 - (b) că din momentul expirării termenului mai sus menționat de trei luni pînă la achitarea efectivă a sumei respective, statul reclamat va achita o dobîndă egală cu rata minimă a dobînzii de împrumut a Băncii Centrale Europene, plus trei procente;

Întocmită în limba engleză și notificată în scris la 23 Martie 2010, în conformitate cu articolul 77 § 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Fatoș Aracı
Grefier Adjunct

Nicolas Bratza
Președinte